

جدال تفسیری بر سر اصل ۱۱۳

نگاهی به اختلاف نظر رئیس‌جمهور و شورای نگهبان درباره «مسئولیت اجرای قانون اساسی»

گزارش خبری

«تلاش برای اجرای اصل ۱۱۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران» وجه اشتراک رؤسای جمهور در ایران پس از انقلاب بوده است. هر کدام از رؤسای جمهور در دوره خود به‌نوعی تلاش کردند در مسیر اجرای این اصل گام بردارند و جالب آنکه هر کدام با ممانعت‌هایی خاص مواجه شدند. موانعی که هیچ‌کدام به دشواری تفسیر سال ۱۳۹۱ شورای نگهبان از این اصل نبود؛ تفسیری که حسن روحانی در قامت رئیس‌جمهوری ایران آشکارا از آن به‌عنوان عاملی برای بی‌عملی اصل ۱۱۳ قانون اساسی نام برده است. دوازدهم تیرماه ۱۳۹۱، آیت‌اا... احمد جنتی در قامت دبیر شورای نگهبان اعلام کرد که «مستفاد از اصول متعدد قانون اساسی آن است که مقصود از مسئولیت اجرا در اصل ۱۱۳ قانون اساسی، امری غیر از نظارت بر اجرای قانون اساسی است.» شورای نگهبان در تفسیر خود، عملا اصل ۱۱۳ قانون اساسی را بی‌اثر کرد و «مجلس خبر گران رهبری، شورای نگهبان، مجمع تشخیص مصلحت نظام، مجلس شورای اسلامی، قوه قضائیه و هر مقام و دستگاه دیگری که قانون اساسی به آن‌ها اختیار یا وظیفه‌ای محول کرده» را از دایره شمول اختیارات رئیس‌جمهوری خارج کرد. این تفسیر شورای نگهبان از آن جهت جدید و حائز توجه‌است که بدانیم چه پیش و چه پس از اصلاح قانون اساسی در ششم مرداد۱۳۶۸، از دید قانون اساسی و نویسندگانش، رئیس‌جمهور منتخب، «وظیفه اجرای قانون اساسی» را بر عهده دارد با این تفاوت که پیش از اصلاح قانون اساسی در سال ۱۳۶۸، «وظیفه تنظیم روابط میان قوای سه‌گانه» به رئیس‌جمهور واگذار شد اما پس از این اصلاح، این مهم بر عهده مقام رهبر معظم انقلاب قرار گرفت،

اروپایی‌ها به جای ابر از نگرانی، به تعهدات خودشان بازگردند

پاسخ سخنگوی دولت به موضوعات برجامی؛ تهدیدهای تلویحی فرانسه، اظهارات اخیر مدیرکل آژانس بین‌المللی اتمی و تحریف سخنان رهبری

سخنگوی دولت درباره ادعای سخنگوی وزارت خارجه فرانسه مبنی بر جدی بودن پیامدهای نقض تعهدات برجامی و اینکه ایران باید فوری به همه مفاد برجام پایبند باشد، گفت: جمهوری اسلامی ایران طرف ششای در خصوص نقض تعهد و ناپایبندی اساسی به تعهدات از سوی آمریکا و اروپاست. واضح است که ایران نمی‌تواند به اجرای یک‌طرف فه تعهدات بپردازد و کشورهای اروپایی به جای ابراز نگرانی بهتر است که به تعهدات خود باز گردند تا زمینه حفظ برجام که به نفع همه است، فراهم شود. علی‌ریبعی، در نشست خبری که به‌صورت مجازی بر گزار شد، با بیان اینکه اقدامات جبرانی جمهوری اسلامی ایران وفق گام‌های پنج‌گانه منطبق با حقوق به‌رسمیت‌شناخته‌شده کشورمان ذیل مواد ۲۶ و ۳۶ برجام قرار دار، گفت: در صورت بازگشت سریع طرف‌های برجام به انجام تعهداتشان، اجرای این اقدامات جبرانی متوقف می‌شود. بنابرین ادعای پایبندنبودن ایران به برجام حرف صحیحی نیست. فرانسه و سایر طرف‌های اروپایی اگر واقعا خواستار حفظ و احیای برجام به نحوی که ایران از آن منتفع شود هستند، باید به تعهدات برجامی خود عمل کرده و برای برداشته‌شدن تحریم‌های ظالمانه علیه ایران تلاش کنند. ریبعی درباره اظهارات اخیر مدیر کل آژانس بین‌المللی مبنی بر اینکه بازگشت به خانه اول در برجام امکان‌پذیر نیست، نیز گفت: پاسخ این سؤال را پیش‌تر نماینده دائم کشورمان در وین داده است. خود آقای گروسی به نماینده دائم ایران گفته است که صرف‌با به جنبه فنی مسئله اشاره کرده است. وی

خبر روز

افزود: از آنجاکه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی یک نهاد فنی است، انتظار می‌رود که در چارچوب وظایف و مسئولیت‌های خود در حوزه‌های نظارت و راستی‌آزمایی اقدامات مرتبط هسته‌ای و ارائه گزارش‌های به‌روزرسانی، عمل کرده و از ورود به دیگر موضوعات خارج از چارچوب مسئولیت‌های آژانس و مدیر کل خودداری کند. مدیرکل اعلام کرده است که ظاهرا سوءداشتی از اظهارات ایشان شده و منظور ایشان مطابق با آنچه در رسانه‌ها انعکاس یافته، نبوده است. در عین حال، نظارت بر ابعاد فنی برنامه‌های هسته‌ای به آن پیچیدگی که در برخی رسانه‌ها انعکاس یافته نیست؛ لذا نیازی به مذاکره با آژانس در این زمینه احساس نمی‌شود. سخنگوی دولت همچنین در پاسخ به پرسشی مبنی بر انعکاس تحریف‌آمیز سخنان هفته گذشته رهبری از سوی برخی رسانه‌ها گفت: تحریف بیانات ایشان در هر شکل، از هیچ جعتی، پذیرفتنی نیست. اخیرا مقام معظم رهبری تأکید درست و استراتژیک مبنی بر اولویت خنثی‌سازی تحریم داشتند و فرمودند: «البته نمی‌گویم دنبال رفع تحریم نباشیم؛ چرا، واقعا اگر بتوانیم تحریم را رفع کنیم، یک ساعت هم نباید تأخیر کنیم.» وی با تأکید بر اینکه دولت هم معتقد به خنثی‌سازی تحریم است، افزود: بدون تردید قوی‌ساختن اقتصاد و مقاومت‌سازی آن با نگاه به ظرفیت‌های شایان توجه در داخل و افزایش قدرت ملی، دشمن را از تهاجم تحریم و امثال این‌ها مأیوس می‌سازد و اتفاقا شکستن تحریم با قدرت داخلی، شکستن و به‌عقب‌راندن عزتمندانه تحریم است؛ در غیراین صورت ما عبور از تحریم ملتسمانه خواهیم داشت.

تصمیم‌گیری «ترامپ» برای طوفانی‌ترین لایحه تاریخ آمریکا

بهرتر خواهد بود.

استیون منوچین، وزیر خزانه‌داری ایالات متحده، که از مذاکره‌کنندگان کلیدی این لایحه بوده است، اعلام کرده می‌الغی که قرار است به‌صورت مستقیم اعطا شود، از هفته آینده به حساب بانکی شهروندان واریز خواهد شد.

میچ مک کانل، رهبر اکثریت سنا، گفته است که بایدن، رئیس‌جمهور منتخب، تأکید داشته همین حالا اقدامی صورت بگیرد و این کار برای وجهه نانسی پلوسی و چاک شومر، رئیس مجلس نمایندگان و رهبر اقلیت سنا، دو مقام بلندپایه دموکرات در دولت ترامپ، نیز

می‌دهند. اگر جز این بود، عدالت بلاموضوع می‌شد. درواقع بهتر است گفته شود رأی درست را اغلب حقوق‌دانان به لحاظ حقوقی صائب می‌دانند حتی اگر با آن موافق نباشند.» به‌همین دلیل عبیدی در ادامه یادداشت خود برای خروج از بن‌بست پیش‌آمده حقوقی، پیشنهاد می‌کند که تفسیر شورای نگهبان به ۱۰۰ نفر از حقوق‌دانان بر جسته کشور داده شود تا نظر دهند که آیا این تفسیر حقوقی صائب است یا تفسیری سیاسی و بر خاسته از منطق موقعیت. او خود پاسخ می‌دهد: «برحسب آنچه تاکنون پرسیده‌ام، تردیدی ندارم که اکثریت قاطع و بدون چون‌وچرای آنان، رأی بر غیرحقوقی‌بودن این تفسیر خواهند داد. تفسیر قانون اساسی حق شورای نگهبان است اما شرط لازم اعمال این حق تفسیر باید مطابق اصول قانونی باشد.»

● **انکار جمهورییت نظام است**

محمدصالح نیکبخت، وکیل پایه یک دادگستری، درباره اصل ۱۱۳ قانون اساسی و انتقاداتی که رئیس‌جمهوری درباره محدودیت‌های خود مطرح می‌کند، در بخشی از یادداشت خود در روزنامه ایران نوشت: «از مجموع اصول قانون اساسی چنین مستفاد می‌شود که نظام حکومتی در ایران، جمهوری است و جمهوریت نظام نیز با اصول قانون اساسی تأیید و پذیرفته‌شده است. این تأیید و پذیرش در مرحله اول به قانون اساسی کشور و در مرحله

همکاری سیاسی و امنیتی تهران – کابل بر مدار توسعه شمعخانی: مصمم به گرفتن انتقام سخت هستیم

دبیر شورای عالی امنیت ملی در دیدار با حمدا... محب، مشاور امنیت ملی رئیس‌جمهور افغانستان، با تبیین سیاست اصولی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر تقویت حسن هم‌جواری و برقراری روابط راهبردی با همه همسایگان خود گفت: افغانستان به‌دلیل اشتراکات و پیوندهای فراوان میان دو ملت از جایگاه ویژه‌ای در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران بر خوردار است. دریابان علی شمعخانی همچنین با اشاره به تهدیدات و منافع مشترک دو کشور در موضوعات مختلف به‌ویژه مسئله گسترش تروریسم و ضرورت ایجاد ثبات و امنیت در منطقه، بر حمایت قاطع ایران از دولت قانونی افغانستان و لزوم افزایش همکاری و تعامل میان تهران – کابل در ابعاد مختلف سیاسی، اقتصادی و امنیتی تأکید کرد. شمعخانی با بیان اینکه آمریکا طی یک سال گذشته اقدامات نامناسب‌ساز خود را در منطقه غرب آسیا تشدید کرد و با ترور ناجوانمردانه فرماندهان ارشد مبارزات ضدتروریستی، سردار قاسم سلیمانی و ابومهدی المهندس، این رفتار را به اوج رساند، تصریح کرد: ایران مصمم است با طالبان به اقدامات سخت از امران و عاملان این جنایت تاریخی، از تادوم اقدامات تروریستی، تشنج‌آفرین و ضدامنیتی آمریکا و عمالش جلوگیری و آنان را وادار به خروج از منطقه کند. وی با هشدار درباره تشدید و توسعه فعالیت‌های داعش در

ترندهای جهان در ۲۴ ساعت گذشته شینزو آبه داوطلبانه باز جویی می‌شود

شینزو آبه، نخست‌وزیر سابق ژاپن، برای یک پرورنده مالی که علیه منشی او تشکیل شده، به‌صورت داوطلبانه مورد بازجویی دادستانی توکیو قرار گرفته است. به گزارش آشنی‌شیمبون‌دادستنی توکیو، پرورنده‌ای علیه منشی آبه تنظیم کرده که طبق آن، فهرستی از کمک‌های مالی اعطاشده‌ازسوی دفتر آبه، به ارزش ۴۰ میلیون ین، گزارش نشده است. این پرورنده مالی، همچنین می‌تواند برای پوششیده‌سوگنا نخست‌وزیر کنونی ژاپن، دردسر ساز شود؛ زیرا او در زمان نخست‌وزیری آبه، دست راست وی بوده است.

هیئت آمریکایی و صهیونیستی درصدد توافق با مراکش

نخستین هواپیمای رژیم صهیونیستی به مقصد مراکش، دی‌روز پرواز کرد. به گزارش روسی‌الیوم، در این پرواز هیئتی از مقامات آمریکایی، از جمله جراد کوشنر، مشاور ارشد ترامپ، و همچنین هیئتی از رژیم صهیونیستی حضور داشته‌اند. این دو هیئت قرار است طی سفر خود، مقدمات عادی‌سازی روابط میان مراکش و رژیم صهیونیستی را آغاز کنند. مراکش و رژیم صهیونیستی طی این دیدار، حدود ۱۰ توافق‌نامه در زمینه‌های مختلف امضا خواهند کرد.

«بله» رئیس‌جمهور به اصلاح بودجه

رئیس‌جمهور با اشاره به لزوم کاهش فشار اقتصادی بر مردم، تأمین منابع لازم برای ارائه خدمات و بهبود اقتصاد کشور را در تنظیم بودجه اولین موضوع مورد توجه خواند و گفت: در بودجه ۱۴۰۰، باتوجه‌به واقعیت‌های پیش رو هم منابع لازم برای سرمایه‌گذاری‌های عمرانی دیده شده و هم برای حمایت از اقشار کم‌درآمد، اعتبار لازم درنظر گرفته شده است. حجت‌الاسلام حسن روحانی در جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت بیان کرد: دولت در حد توان، نظرات اصلاحی مجلس را با حفظ شاکله بودجه لحاظ می‌کند.

اینستا

منصوبان رهبری می‌توانند نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری شوند

نمایندگان مجلس در جریان رسیدگی به طرح اصلاح قانون انتخابات ریاست‌جمهوری و با الحاق یک بند به ماده یک این طرح با ۸۴ رأی موافقت کردند که براساس آن، دارندگان حکم مستقیم از رهبر معظم انقلاب و منصوبان رهبری می‌توانند به‌عنوان نامزد در انتخابات ریاست‌جمهوری ثبت نام کنند.

اینستا

ریشه مشکل اصلی کشور به روایت قالیباف

رئیس مجلس گفت: به عنوان کسی که دستی بر آتش دارد و بیش از سه دهه است در حوزه‌های مأموریت کاری و مدیریتی تلاش می‌کند، به صراحت عرض می‌کنم اگر کسی امروز به شما گفت مشکلات کشور نبود پول و امکانات است، هرگز از او نپذیرید. محمدباقر قالیباف افزود: امروز ضعف مدیریت و بی‌عرضگی در تصمیم و دوری از فرهنگ کار و تلاش و فرصت‌دادن به سوداگران و دلالان و کسانی که بدون یک قطره عرق‌ریختن، صدها میلیارد پول به دست می‌آورند و در نظام مالیاتی هم نمی‌توانیم از آن‌ها مالیات بگیریم، باعث مشکلات است.

اینستا

تأکید همیشگی ایران بر خروج آمریکا از منطقه

وزیر خارجه درباره تأکید ایران بر خروج آمریکا از منطقه پس‌از ترور شهید سلیمانی گفت: ایران همواره گفته است که آمریکا باید از منطقه خارج شود. محمدجواد ظریف در گفت‌وگو با شبکه خبری «طلوع‌نیوز» افغانستان در پاسخ به این سؤال که تعاریف ایران از طالبان چیست، بیان کرد: براساس قوانین، هنوز ایران، طالبان را از گروه ترورستی خارج نکرده است. وی درباره لشکر فاطمیون نیز گفت: آن‌ها بهترین نیروهایی هستند که اگر دولت افغانستان تمایل داشته باشد، می‌تواند از آن‌ها استفاده کند.

فارس

امیر عبداللہیان: انتقام سخت نیاز مند صبر و برنامه‌ریزی است

دستیار رئیس مجلس در امور بین‌الملل در نشست «انتقام سخت» و در آستانه سالگرد شهادت سردار قاسم سلیمانی با بیان اینکه انتقام سخت از ترور شهید سلیمانی نیازمند صبر و برنامه‌ریزی است، گفت: هنوز انتظارات میلیون‌ها عاشق و طرفدار حاج‌قاسم در سراسر جهان برآورده نشده و نیاز به تلاش بیشتری است. امیرعبداللہیان افزود: رئیس دستگاه قضا، قاضی ویژه‌ای را برای رسیدگی به پرونده ترور سردار سلیمانی تعیین کرده‌اند و مقامات قضایی ما در سفر به کشور عراق توانسته‌اند مستنداتی در این زمینه جمع‌آوری کنند. دولت هم اقدامات خوبی در حوزه حقوقی و بین‌المللی وزارت امور خارجه انجام داده است ولی هیچ‌یک از این‌ها در تراز جایگاه سردار سلیمانی نیست.

سرنوشت وصیت‌نامه آیت‌ا... هاشمی به روایت فرزند ارشد

فرزند ارشد آیت‌ا... هاشمی رفسنجانی درباره وصیت‌نامه مرحوم آیت‌ا... هاشمی رفسنجانی و سرنوشت آن گفت: مرحوم هاشمی وصیت‌نامه‌ای داشتند که قدیمی بود و قسمتی از آن را در تلویزیون خواندم اما متن قوی صدوخردهای صفحه‌ای هست که ایشان چهارپنج‌سالی بود می‌نوشتند و این قرار بود به وصیت‌نامه جدی‌تری تبدیل شود. محسن هاشمی افزود: این وصیت‌نامه چون خیلی از مواردش مربوط به مقام معظم رهبری بود، من آن را به ایشان دادم و الان ما متنی غیر از آن نداریم. البته این متن تکمیل و بازبینی نشده بود. متنی بود که مباحث زیادی در آن مطرح شده بود که من خودم بردم دادم خدمت مقام معظم رهبری که اگر صلاح دیدند خودشان می‌توانند منتشر کنند.

اعتمادآنلاین

کوشکی: تلاش برای کنترل فضای مجازی، سیاسی نیست

یک فعال سیاسی اصولگرا درباره تلاش برخی از نمایندگان مجلس برای فیلتر کردن اینستاگرام گفت: این غیرمنطقی است که اینستاگرام در ایران فعالیت داشته باشد و قوانین جامعه ما را نپذیرد. محمدصادق کوشکی افزود: درواقع نه‌تنها ایران، بلکه هیچ کشور دیگری زیر بار چنین چیزی نمی‌رود. هر ابزاری که بخواد در کشوری کاربرد داشته باشد به‌قاعده باید با همه مختصات آن کشور کنار بیاید. اعتراض‌ها به حضور بدون قید و شرط اینستاگرام در ایران به این دلیل است که کل شبکه‌های مجازی درحالی دردسترس ایرانی‌ها قرار دارد که حاکمیت روی آن‌ها هیچ کنترلی ندارد. باید به حاکمیت ایران و هر کشور دیگری این حق را داد که بخواد فعالیت فضای مجازی را در کنترل خود درآورد. تلاش برای کنترل فضای مجازی نه یک فعالیت سیاسی، بلکه در راستای حفظ امنیت و آبروی مردم است.

اعتمادآنلاین

۹۰

بایگ

حسین مرعشی، فعال سیاسی اصلاح‌طلب: **مردم تصور می‌کنند که پروسه اصلاحات در ایران، فرایندی سریع و قابل‌دستر است و هنگامی‌که در دو انتخابات رای می‌دهند، انتظار دارند که همه مشکلات سریع‌حل شود. نگاه واقع‌بینانه این است که پروسه اصلاحات زمان‌بر است و نیاز به ایستادگی چنددهه‌ای دارد. راهی جز جمهوری اسلامی نیست و حکومت‌ها از مسیر تها از مسیر است که است که می‌توان امور را اصلاح کرد.** برنا

ایرنا

سرنوشت وصیت‌نامه آیت‌ا... هاشمی به روایت فرزند ارشد

فرزند ارشد آیت‌ا... هاشمی رفسنجانی درباره وصیت‌نامه مرحوم آیت‌ا... هاشمی رفسنجانی و سرنوشت آن گفت: مرحوم هاشمی وصیت‌نامه‌ای داشتند که قدیمی بود و قسمتی از آن را در تلویزیون خواندم اما متن قوی صدوخردهای صفحه‌ای هست که ایشان چهارپنج‌سالی بود می‌نوشتند و این قرار بود به وصیت‌نامه جدی‌تری تبدیل شود. محسن هاشمی افزود: این وصیت‌نامه چون خیلی از مواردش مربوط به مقام معظم رهبری بود، من آن را به ایشان دادم و الان ما متنی غیر از آن نداریم. البته این متن تکمیل و بازبینی نشده بود. متنی بود که مباحث زیادی در آن مطرح شده بود که من خودم بردم دادم خدمت مقام معظم رهبری که اگر صلاح دیدند خودشان می‌توانند منتشر کنند.

اعتمادآنلاین

کوشکی: تلاش برای کنترل فضای مجازی، سیاسی نیست

یک فعال سیاسی اصولگرا درباره تلاش برخی از نمایندگان مجلس برای فیلتر کردن اینستاگرام گفت: این غیرمنطقی است که اینستاگرام در ایران فعالیت داشته باشد و قوانین جامعه ما را نپذیرد. محمدصادق کوشکی افزود: درواقع نه‌تنها ایران، بلکه هیچ کشور دیگری زیر بار چنین چیزی نمی‌رود. هر ابزاری که بخواد در کشوری کاربرد داشته باشد به‌قاعده باید با همه مختصات آن کشور کنار بیاید. اعتراض‌ها به حضور بدون قید و شرط اینستاگرام در ایران به این دلیل است که کل شبکه‌های مجازی درحالی دردسترس ایرانی‌ها قرار دارد که حاکمیت روی آن‌ها هیچ کنترلی ندارد. باید به حاکمیت ایران و هر کشور دیگری این حق را داد که بخواد فعالیت فضای مجازی را در کنترل خود درآورد. تلاش برای کنترل فضای مجازی نه یک فعالیت سیاسی، بلکه در راستای حفظ امنیت و آبروی مردم است.

اعتمادآنلاین

سایه روشن

